

**Populáris zenei kultúra a magyar közoktatási térben –
a sokszintű hozzáférhetőség és a kulturális párbeszéd újabb alternatívái**

**PTE/11741/2015 szerződés C teljesítés
Stúdiómunka és oktatási segédanyag a zenei
tehetségfejlesztő programban
/ Projekt általános bemutatása /**

Megrendelő:

Új Nemzedék Központ Nonprofit, Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság
Megrendelő székhelye:
1062 Budapest, Bajza u. 32.

Vállalkozó:

Pécsi Tudományegyetem
Vállalkozó székhelye:
7622 Pécs, Vasvári Pál u. 4.

Szerzők, szerkesztők, munkatársak:

Dr. Beck Zoltán
Koncz Balázs
Lenthár Balázs
Pamuki Krisztián
Papp Sámuel
Schifter Viktor
Stemler Miklós
Várnagy Szabolcs

Pécsi Tudományegyetem - Zenélő Egyetem
Székhely: Pécs, Zsolnay Vilmos u. 16.
Iroda: Pécs, Ifjúság útja 6. A/327.

Pécsi Tudományegyetem – Zenélő Egyetem
2015. augusztus 31.

Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft.
1062 Budapest, Bajza utca 32.
Telefon: 36 1 411 3078
Fax: 36 1 411 3079
www.ujnemzedek.hu

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

1..A projekt általános bemutatása

1.1 A rendhagyó ének-zene órák és zenei tehetségműhely rövid ismertetése

A rendhagyó ének-zene órák sorozat célja, hogy a populáris zenéről való tudást hozzáférhetővé tegye oly módon, hogy azt tényleges élménnyé váltsa a gyerekekkel való közös, együttműködésre épülő tevékenységek során. A populáris zenéről való tudást a személyességen keresztül kíséreltük meg hozzáférhetővé tenni. Ily módon olyan narratívát kínált fel ez a rendhagyó óra, amelyben a részt vevő fiatalok nem csupán egy széles értelemben vett zenei gondolkodást ismerhettek, tapasztalhattak meg.

A rendhagyó ének-zene órák alapvetően hátrányos helyzetű térségeket céloztak meg, és a befogadó iskolában segítették elő a fiatalok számára a populáris zenei kultúra elemeihez való hozzáférést. A dialogicitás által lehetőséget nyújtott a program a kritikai gondolkodás fejlesztésére, a fiatalok kommunikációs és vitakultúrájának alakítására, emellett pedig hozzájárul a populáris zenei kultúra legitim kulturális szegmensként való elgondolásához is.

A rendhagyó ének-zene órák hiánypótló funkcióját részben abban tölti be, hogy olyan tematikát vesz használatba, amely egyébként nem jelenik meg a tananyagkorpuszban; másrészt beszédmódjának, módszertani megfontolásainak eltérései lehetőséget teremtenek a dialógusra.

Mivel a jelen program arra nem kínálhat lehetőséget, hogy széles körben, országos lefedettséget biztosítson, a sorozatra pilot-programként tekinthetünk.

A rendhagyó ének-zene órák 10 iskolában 5 előadó közreműködésével, alkalmanként 2 x45 percben valósultak meg, egyben itt történt meg a zenei tehetségműhely résztvevőinek kiválasztása is.

A rendhagyó ének-zene órákra szervesen épült a zenei tehetségműhely; ez a programelem az ott kiválasztott fiatalokkal valósította meg a könnyűzenei alkotás folyamatát. Az alkotás végeredményeként, iskolánként egy-egy dal születhetett meg.

A zenei tehetségműhely tevékenységéhez tartozott a populáris zenei kultúrához kötődő tananyagkorpusz fejlesztése olyan pilot-programon keresztül, amely a pedagógiai gyakorlatban közvetlenül valósul meg. A meghatározott tematikának megfelelően a felkért oktató-művésztanárok nyújtottak segítséget a fiataloknak a populáris zene, a jelölt projektben konkrétan a popdal jellemzőinek, építkezésének megismerésében, a dalírás metodikájában.

A 10 iskolában az 5 oktató művésztanár 3 x2x 45 perces műhelyt vezetett.

1.2. A program oktató-művésztanárai

A tematikus váz központi eleme a populáris zenei kultúra személyesítése: ténylegesen a nyilvános zenei színtér alakjai vettek részt a programban, olyanok, akik zenészként és oktatóként saját életélményeiken keresztül mutatták meg a könnyűzene értékeit. Egyfelől ezek az oktató -művésztanárok jelenlétükkel motiváló erőt biztosítottak, másrészt egy-egy, személyre szabott tematikus csomópont köré szerveződő közös tevékenységbe vonták be a diákokat. Ezek között a hangszerek hangkarakterének meg-és felismerése, dalszerzés, szövegírás, hangszerelés, etc. játszottak hangsúlyos szerepet. A műhelyalkalmak lehetőséget biztosítottak a zenei tevékenységek közösségben, kooperatív alkotómunkában való megvalósítására, ahol megmutatkozhattak az egyéni különbségek, ezzel együtt sokféle kompetenciaterület együttes fejlesztése történt meg.

Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft.
1062 Budapest, Bajza utca 32.
Telefon: 36 1 411 3078
Fax: 36 1 411 3079
www.ujnemzedek.hu

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

Az oktató - művésztanárok személyes hitelessége adta a rendhagyó ének-zenei sorozat és zenei tehetségműhelyek legfőbb erejét.

Oktató-művésztanárok

- Baksa Péter (zeneszerző, gordonművész, Csőke Renáta Quartet)
- Büki Richárd (gitárművész, zenepedagógus; Boja, Kacsikiká, Hangerdő Társulat)
- Rozs Tamás (zenész, zenepedagógus; Szélkiáltó együttes, Örkény Színház)
- Horváth Krisztián (zenész, karnagy; Leówey Klára Gimnázium Vegyeskara)
- Szabó Attila (Kossuth-díjas zenész; Csík zenekar).

1.3. A programban résztvevő iskolák

Az esélyegyenlőségi szempontok figyelembevétele meghatározó volt a rendhagyó ének-zenei órák helyszíneinek kiválasztásakor. Szempontrendszerünknek hangsúlyos eleme volt az is, hogy a pilot-program sokféle településtípusban, több korosztályt is megszólítva kerüljön megvalósításra: ez a diverzifikáltság ugyanis a tematikus centrum köré épített tananyag sokféle megvalósítási módját feltételezi – pedagógiai-metodológiai és zenei szak módszertani szempontból egyaránt. Ugyanakkor azt a célt is szolgálja, hogy megmutassa: a populáris zenei kultúra legitim kulturális szegmens, amely élő, dinamikus és közlésképes produktumokat hoz létre, olyat, amelyet önállóan (az ének-zene tantárgyban hangsúlyosan megjelenve), tantárgyi integrációban, projektben egyaránt az iskola világába illeszkedőnek látunk.

Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft.
1062 Budapest, Bajza utca 32.
Telefon: 36 1 411 3078
Fax: 36 1 411 3079
www.ujnemzedek.hu

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

A program megvalósulási helyszíneinek kiválasztása arra a megfontolásra épült, hogy olyan településekre jusson el a program, ahol a fiatalok hozzáférése a kulturális javakhoz korlátozott. A kiválasztott iskolák olyan településeken találhatóak, amelyek majd mindegyike szerepel a 7/2003. (I.14.) Kormányrendelet társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékén.

A települések mindegyike LHH kistérségekben található – Pécs kivételével. A települések választása során arra törekedtünk, hogy a pilot sokféle települési környezetben lévő iskolában kerüljön kipróbálásra: a települések között kistépülések, kis-és nagyváros, kistérségi központok egyaránt szerepelnek. Pécs esetében a városszerkezetből adódóan esett a választásunk egy periferikus státuszú iskolára, hogy fő szempontunknak eleget tegyünk.

A fentebb részletezett szempontrendszer megalkotása után a javasolt térségekben működő általános- és középiskolák egyéb sajátosságaira is figyelmet fordítva a következő intézmények váltak helyszínévé a rendhagyó ének-zenei órák helyszínévé:

Észak-Magyarország régió

- Mocsáry Antal Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Karancslapujtő)
- II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Szakközépiskola (Szécsény)
- Dr. Mészáros Kálmán Általános Iskola (Ároktő)
- II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola (Felsővadász)

Dél-Dunántúl régió

- Budai-Városkapu Általános Iskola és Szakképző Iskola Bártfa Utcai Általános Iskolája (Pécs)
- Magyarmecseki Általános Iskola (Magyarmecske)
- Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium, Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézmény (Tamási)
- Zrínyi Miklós Középiskola Kétújfalui Konrád Ignác Általános Iskolája (Kétújfalu)
- Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi Tagiskolája (Darány)
- Sásdi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Sásd)

Pécs, 2015.08.31.

Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft.
1062 Budapest, Bajza utca 32.
Telefon: 36 1 411 3078
Fax: 36 1 411 3079
www.ujnemzedek.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE